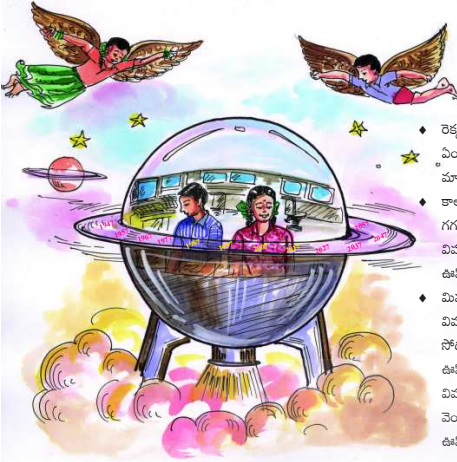

ఆలోచించండి - మాట్లాడండి

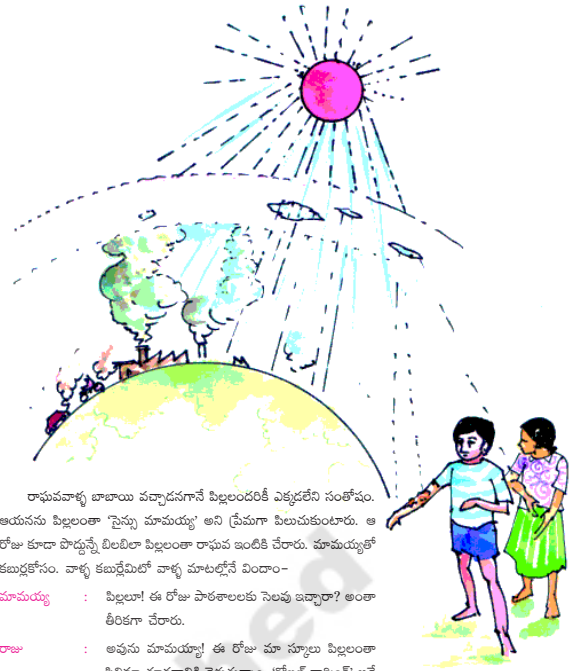
- ◆ రెక్కలువస్తే విద్యార్థులు ఏం చేస్తారో ఊహించి మాట్లాడండి.
- ◆ కాలయంత్రంలో గగనశలంలో మీరు విచారిస్తే ఏం చేస్తారో ఊహించి చెప్పండి.
- ◆ మిమ్మల్ని మీరు విమానాన్ని కనిపెట్టిన రైల్వే స్టేషన్లలో ఒకరుగా ఊహించుకోండి.

ఉద్దేశం: విద్యార్థులలో ఆలోచనాశక్తిని పెంపొందించడం, సైన్సు సంగతులపై ఆసక్తి కలిగించడం. ఈ పాఠం ఉద్దేశం.

విద్యార్థులకు సూచనలు:

1. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థంకాని పదాలకింద, వాక్యాలకింద గీతలు గీయండి.
2. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గుర్తించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
3. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న 'అర్థాల పట్టిక' చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

89 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

రామమహర్షి బాబాయి వద్దాడనగానే పిల్లలందరికీ ఎక్కడలేని సంతోషం. ఆయనను పిల్లలంతా 'సైన్సు మామయ్య' అని ప్రేమగా పిలుచుకుంటారు. ఆ రోజు కూడా పాఠ్యపుస్తక బిల్లిలా పిల్లలంతా రామమ అంటికి చేరారు. మామయ్యతో కబుర్లకోసం. వాళ్ళ కబుర్లమీదో వాళ్ళ మాటల్లోనే విందాం-

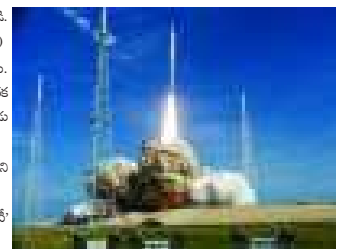
- మామయ్య :** పిల్లలూ! ఈ రోజు పాఠశాలకు నెలపు ఇబ్బందా? అంతా తీరికగా చేరారు.
- రాజు :** అవును మామయ్య! ఈ రోజు మా స్కూలు పిల్లలంతా సినిమా చూడడానికి వెళుతున్నాం. 'గ్రేటర్ వార్నింగ్' అనే సినిమాను. ఇంకా సమయం ఉందని మేమంతా ఇక్కడికి వచ్చాం. అసలు గ్రేటర్ వార్నింగ్ అంటే ఏమిటి మామయ్య?
- మామయ్య :** మామూలుగా భూమీపై ఉష్ణోగ్రత ఒక క్రమపద్ధతిలో ఉంటుంది. అది అలా ఉండటంవల్లనే మనం చక్కగా జీవించగలుగుతున్నాం. ఈ ఉష్ణోగ్రత మన అవసరాలను మించి ఉండటాన్ని గ్రేటర్ వార్నింగ్ అంటారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ 90

- రామ :** అంటే భూమి అతిగా వేడెక్కడమేనా?
- మామయ్య :** అవును.
- సౌమ్య :** అయితే! భూమి అతిగా వేడెక్కడానికి కారణం ఏమిటి మామయ్య?
- మామయ్య :** చాలా కారణాలున్నాయి. భూమి చుట్టూ ఓజోన్ అనే పొర భూమికి రక్షణ కవచంలా పనిచేస్తుంది. ఈ ఓజోన్ పొర కరగడంవల్ల భూమి వేడెక్కుతుంది. ఇంకొక పర్యవేక్షణ విరజిత్వ లావా, భూగర్భజ్వాల, కార్నిచ్చు, ఫ్యాక్టరీలు, వాహనాలు ఇలాంటివన్నీ భూమి ఉష్ణోగ్రతను పెంచుతున్నాయి.
- సుమన్ :** పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతను తగ్గించడానికి మనం ఏమైనా చేయవచ్చా?
- మామయ్య :** ఎన్నో చేయవచ్చు. చెట్లను పెంచాలి. ప్రజలకు అల్ప విషయాలూ చెప్పి వైకస్యంతులను చెయ్యాలి. అందుకే మీకు సినిమా చూపిస్తున్నాను. తెలిసిందా?
- రాశిక :** నిన్న ఇంట్లో టీవీలో సినిమా చూస్తుంటే, మా నాన్న అలా చూడడం కళ్ళకు మంచిది కావచ్చు. నిజమేనా మామయ్య?
- మామయ్య :** చూడగూడదు. టీవీలోని దృశ్యాలు ఎప్పుడీకప్పుడు మారుతుంటాయి. దీనివల్ల కాంతిస్థాయి పెంచుతున్నట్లు గుర్తొంది. టీవీ నుండి విడుదలయ్యే కిరణాలవల్లకూ కళ్ళకు హాని కలుగుతుంది.
- సుమన్ :** సినిమా థియేటర్లో ఇలాంటి కిరణాలు ఉండవుకదా! మామయ్య?
- మామయ్య :** అవును. టీవీనుంచి విడుదలయ్యే కిరణాలు సూదిగా కళ్ళకు తాకడంవల్ల హాని కలుగుతుంది. అందుకే చీకట్లో తరచుగా టీవీ చూడవద్దు. టీవీకి అతిదగ్గరనుంచి చూడవద్దు.
- వైష్ణవి :** చీకటి అంటే గుర్తొచ్చింది పిల్లలు చీకట్లోనూ చూడగలుగుతాయంటారు. నిజమేనా మామయ్య?
- మామయ్య :** నిజమే! అలా చూడడానికి కారణం దాని కంటి నిర్మాణమే. పిల్లి కంటిని వెడల్పుచేసి చూడగలదు. దాని కంటి అమరిక ఎక్కువ కాంతిని చూసేలా ఉంటుంది. కాంటి పిల్లి కనుగట్టమీద ప్రసరించినప్పుడు ఆ దృశ్యం మనలాగా చెదిరిపోదు. దానికంటే ప్రత్యేకమైన భాగాలుంటాయి. వీటిని రాల్స్ అంటారు.
- సుమన్ :** ఆ రాల్స్ వల్లే అవి చీకట్లో చూడగలుగుతాయా?
- మామయ్య :** అవును.
- ప్రసాద్ :** ఈ సంగతి వింటే మన కంట్లో కూడా అవి ఉంటే బాగుండుననిపిస్తుంది.
- రాజు :** ఔను. కరెంటు లేకన్నా మనం చీకట్లో హాయిగా చదువుకోవచ్చు! (అంతా నవ్వుతారు).
- మామయ్య :** నవ్వుండి.. నవ్వుండి.. హాయిగా నవ్వుండి.. అలా నవ్వుతూదానికి కారణం తెలుసా మీకు?
- కౌశిక్ :** ఏదైనా జోక్ వింటే నవ్వుతుంది.
- మాధవ :** జోక్ విన్నా నవ్వుతుంది. ఏదైనా హాస్య సన్నివేశం చూసినా నవ్వుతుంది కదా!
- మామయ్య :** ఔను. ఏదైనా జోక్ విన్నా హాస్య సన్నివేశం చూసినా మన మెదడులోని ఒక నాడికి ప్రేరణ కలుగుతుంది. దీనివల్ల నవ్వుతుంది. మెదడులోని ఒక భాగం ముఖంలోని నవ్వుభాగాన్ని మరోభాగం నవ్వు శక్తిని ప్రేరేపిస్తాయి. నవ్వుడంవల్ల నాడులన్నీ ఉత్తేజం పొందుతాయి. మెదడు చురుగ్గా పనిచేస్తుంది. చక్కటి ఆరోగ్యానికి హాయిగా నవ్వాల్సి. ఒకసారి అంతా నవ్వుండి చూద్దాం! (అంతా నవ్వుతారు)

91 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

- రాశిక్ :** ఇప్పుడు మా నాడులన్నీ ఉత్తేజం పొందుతున్నాయా మామయ్య!
- మామయ్య :** అవును. రాశిక్! అందరూ నవ్వుతుంటే నువ్వేమిటి, అలోకా ముఖం పెట్టావ్? ఏమయింది?
- రాశిక్ :** నా చేతికి దోమకుట్టింది. ఇదిగో చూడండి. కుట్టినచోట దద్దురుకూడా వచ్చింది. (అంతా రాశిక్ వైపు చూస్తారు)
- మామయ్య :** ఆ దోమ అలా ఎందుకు కుట్టిందో తెలుసా?
- రాశిక్ :** రక్తం తాగడానికి.
- మామయ్య :** నిజమే! కాని దానికి రక్తం ఎందుకో తెలుసా?
- (అంతా ఒకరిముఖం ఒకరు చూసుకుంటారు)
- మామయ్య :** ఆ కుట్టింది ఆడదోమ. ఆడదోమ శరీరంలో ఫండ్ కరణం చెందిన అందాలకు కావలసింది ఒక రకమైన సొన. సొనను ఉత్పత్తి చేయడానికి ప్రొటీన్లు కావాలి. ఈ ప్రొటీన్లు మానవుల జంతువుల రక్తంలో ఉంటాయి. రక్తం సాంద్రత ఎక్కువగా ఉంటుంది కదా! అందుకే దోమ తన నోటిద్వారా జలాన్ని స్రవించడంతో ఆ రక్తాన్ని పలచగా చేస్తుంది. అందుకే అది కుట్టినచోట దురదగా ఉండి దద్దురు వస్తుంది.
- రాజు :** చిన్న దోమ వెనక ఇన్ని సంగతులున్నాయన్నమాట! ఇవన్నీ వింటుంటే నిజంగా ఎంతో ఆశ్చర్యం వేస్తుంది.
- మామయ్య :** చిన్న దోమ దగ్గరి నుంచి అంతరిక్షంకూ జరిగేవని అద్భుతాలే! ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించే అంశాలన్నీ ఉంటాయి. ఔనా?
- సౌమ్య :** ఔను మామయ్య! అంతరిక్షం అంటే గుర్తొచ్చింది. మానవులు అంతరిక్షంలోకి ఎన్నో ఉపగ్రహాలను పంపి ఎన్నో పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.
- వైష్ణవి :** ఔను! ఈ మధ్య దూరంగా ఎక్కడో ఉన్న అంగారకమిపైకి ఒక రోపర్ ను పంపారు. ఆ సంగతి నాకు బాగా నచ్చింది.
- మామయ్య :** ఆ రోపర్ పేరేంటో చెప్పండి. (అంతా ఆలోచిస్తుంటారు)
- మామయ్య :** నేనొక ఆధారం ఇస్తాను. 'శాస్త్రవేత్తలు ఆసక్తిని అంగారక గ్రహానికి పంపారు' ఇప్పుడు చెప్పండి.
- వైష్ణవి :** ఆసక్తికో పంపారా, ఆసక్తిని పంపారా మామయ్య?
- కౌశిక్ :** గుర్తొచ్చింది. 'క్యూరియోసిటీ' అనే రోపర్ ను పంపారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ 92

వైస్వి : అందుకే మామయ్య 'క్యూరయసిటీ' (ఆనక్కి) ని అంగారక గ్రహానికి పంపారన్నాడు.

రాధిక : మీ క్షణ బాగుంది మామయ్యా! (అంకా నవ్వుతారు)

వేణు : మానవులు చాలా కష్టపడి ఉపగ్రహాలను తయారుచేసి పంపుతారు కదా! ఈ ఉపగ్రహాలవల్ల ఏం లాభం మామయ్యా?

మామయ్య : వినండి. ఉపగ్రహాలు మనకు చాలా విధాలుగా ఉపయోగపడతాయి. సమాచార సేకరణకోసం, వాతావరణ వివరాలకోసం ఉపయోగపడతాయి. మీరు చూసే టీవీ కూడా ఉపగ్రహాల సహాయంతోనే నడుస్తుంది. తెలుసా?

రాజు : అంతరిక్షంనుంచి ఈ ఉపగ్రహాలు భూమ్మీద పడిపోవా అంటుంటే?

మామయ్య : బాగా అడిగావు. అంతరిక్షంలో పైసైకి వెళ్ళేకొద్దీ భూమికి ఉండే ఆకర్షణ శక్తి తగ్గకుంది. ఈ ఆకర్షణ శక్తినిబట్టి భూమిచుట్టూగల కక్ష్యలో ఉపగ్రహాలను ఉంచుతారు.

సౌమ్య : కక్ష్య అంటే ఏంటి మామయ్యా?

మామయ్య : ఒక క్రమంలో తిరిగి చూద్దామన్న కక్ష్య అంటారు. భూమి కక్ష్యలో ఒక వస్తువును వదిలితే అది భూమ్యాకర్షణకులోనై భూమ్మీద పడకుండా భూమిచుట్టూ వేగంగా తిరుగుతుంది.

కౌక్ : అయితే అది జారిపడదన్నమాట!

మామయ్య : అన్నమాటే కాదు, ఉన్నమాటే అది!

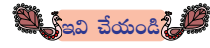
సుమన్ : సైన్స్ సంగతులు ఎన్ని విన్నా ఇంకా తెలుసుకోవాలనే అనిపిస్తుంది.

మామయ్య : చిన్నతనంనుంచి ఇలా ఆసక్తిగలవారే పెద్దయిన తరువాత ఎన్నెన్నో వస్తువులు కనిపెట్టారు. మనం చూసే ప్రతి వస్తువు కూడా మొట్టమొదట ఎవరో ఒకరు కనిపెట్టించే కదా!

రాధిక : వాళ్ళు మేధావులే నన్నమాట!

మామయ్య : అవునుకదా! మీరు కూడా బాగా చదువుకొని ఎన్నో కనిపెట్టాలి. మనం మనిచేపోయాం. మీ సినిమాకి బ్రెం కావస్తుంది. అంకా వెళ్ళండి. ఒక్క సంగతి. సినిమా చూసి వచ్చాక 'గ్లోబల్ వార్నింగ్' గురించిన సంగతులు మీరే నాకు చెప్పాలి. సరేనా!

అంకా : అలాగే, భవ్యవాదాలు మామయ్యా! వస్తాం. (అంకా వెళతారు)

I. వినడం-మాట్లాడడం

- గ్లోబల్ వార్నింగ్ వల్ల కలిగే నష్టాలేవి?
- టీవీ చూడడానికి ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి?
- నవ్వు ఎలా వస్తుంది?
- ఉపగ్రహాలవల్ల లాభాలేవి?

II. చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

1. కింది గట్టిక చదవండి. ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

సిద్ధరామయ్య గొప్ప శాస్త్రవేత్త. కుందీవాళ్ళు ఉపయోగించే అద్భుత సాధనాన్ని కనిపెట్టారు. ప్రపంచదేశాలన్నీ ఆయన కనిపెట్టిన వస్తువు అద్భుతంగా ఉందని మెచ్చుకొన్నాయి. భారతదేశం వడ్డభూషణ అవార్డును ప్రకటించింది. ప్రశ్నలకు అన్నీ పోగిచ్చాయి.

రోడ్డుమీద నడుస్తూఉన్న సిద్ధరామయ్య తనవైపు వదివడిగా వస్తున్న ఒక పేదవాడిని గమనించాడు. ఆయన కుంటుతూ కుంటుతూ వచ్చి సిద్ధరామయ్య కాళ్ళమీద పడి నమస్కరించాడు. జేబులన్నీ తడిమి ఎన్ని రోజుల నుండో నలగకుండా పెట్టుకొన్న పదిరూపాయలు నోటును తీశాడు. "మీరు చేసిన గొప్ప పనిని విన్నాను. ఏమీ లేదన్నాళ్ళే. ఇది నా బహుమతి తీసుకోండి" అంటూ పదిరూపాయల నోటును చేతిలో పెట్టాడు.

"నేను పొందిన ఎన్నో అవార్డుల కంటే కూడా నీ బహుమతి తృప్తినిచ్చింది" అంటూ నోటును మడత పెట్టకుండా జేబులో పెట్టుకున్నాడు సిద్ధరామయ్య.

- సిద్ధరామయ్యను ప్రశ్నలకు ఎందుకు పోగిచ్చాడు?
- పేదవాడు బహుమతి ఎందుకు ఇచ్చాడు?
- సిద్ధరామయ్యకు ఆ బహుమతి ఎందుకు బాగా తృప్తిని కలిగించింది?

2. పాఠ్యాంశంలోని పైన్నుకు సంబంధించిన పదాలను పట్టికగా రాయండి.

ఉదా: ఓజోన్			

III. స్వీయరచన

- కింది ప్రశ్నలకు ఐదు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.
 - గ్లోబల్ వార్నింగ్ పెరగడానికి గల ఒక కారణాన్ని వివరించి దాని పరిష్కారం రాయండి.
 - గ్రహాల ఆకర్షణ శక్తిని గురించి చదివారు కదా! గోడకు వేసిన బంతి తిరిగి మనవద్దకే వస్తుంది. కారణం ఏమిటో తెలుసుకొని రాయండి.
 - పాఠ్యాంశంలో మీకు నవ్వు తెచ్చించిన ఒక సన్నివేశాన్ని తెలపండి.
 - ఉష్ణోగ్రత ఎక్కువైనప్పుడు మన శరీరంలో కలిగే మార్పులను గురించి రాయండి.
 - పాఠ్యాంశంలో నీకు నచ్చిన ఒక అంశాన్ని గురించి తెలుపుతూ కారణాలు రాయండి.
 - ఏదైనా ఒక వైజ్ఞానిక ప్రశ్నను ఊహించి ప్రశ్నకు జవాబును రాయండి.
- కింది ప్రశ్నలకు పది వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.
 - పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి సొంతమాటల్లో వ్యాసం రాయండి.
 - పాఠ్యాంశంలో నీకు నచ్చిన ఒక అంశాన్ని గురించి తెలుపుతూ కారణాలు రాయండి.

IV. పడజాలం

- కింది వాటిలో ఏదైనా రెండు పదాలను ఒకే వాక్యంలో ఉపయోగించి సొంతవాక్యాల రాయండి.
 - రక్షణ కపటం
 - ఓజోన్ పొర
 - నాలులు
 - ప్రేరణ
 - దృశ్యాలు
 - జ్ఞాపకం
- పిల్లలాగ ఇతరతీపులేదైనా చీకట్లో చూడగలవా? తెలపండి.

V. సృజనాత్మకత

భూమి మీద ఉన్న మానవుల్లో కొందరు ఉపగ్రహం సహాయంతో ఇంకొక గ్రహం మీదకి వెళ్ళారు. అక్కడ ఉన్న మానవులు చాలా వింతగా ఉన్నారు. వీరు ప్రతిదానికి తమదగ్గరున్న రోజోలమీద ఆధారపడతారు. వాళ్ళు మానవులను చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ గ్రహంమీద మానవులు, భూమినుండి వెళ్ళిన మానవులతో ఏం మాట్లాడి ఉంటారో ఊహించండి. సంభాషణల రూపంలో రాయండి.

VI. ప్రశంస

- కింది వాటిలో ఒకటి చేయండి.
 - ఎవరైనా ఒక గొప్ప శాస్త్రవేత్తను గురించి తరగతిలో ఉపన్యసించండి.
 - నేనే ఒక శాస్త్రవేత్తనైతే అనే అంశంమీద మాట్లాడండి.

VII. భాషాంశాలు

1. కింది పదాలను విడదీసి రాయండి.

- ఉదా: వికసించుకన్న = వికసించక + ఉన్న
- తరువులెల్ల = _____ + _____
 - రాలకున్న = _____ + _____
 - లోపమొక్కింత = _____ + _____
 - కడలెల్ల = _____ + _____
 - లోకమంతయు = _____ + _____

2. కింది వాక్యాల ఏ పురుషులో ఉన్నాయో గుర్తించి రాయండి.

- నేను ఉదయం మేలుకొంటాను.
- మీరు ఎప్పుడూ మంచే పలకండి.
- మా ఊరు ధర్మపురు.
- అపన్న ఎండిపోయాడు.
- ఆయన మహానీయులు.

◆ కింది పదాల్లో ఏయే పురుషులను సూచించే పదాలున్నాయో గుర్తించి పట్టిక తయారుచేయండి.

అతను, మనం, ఆ, వీరు, నా, ఆమె, ఆయన, మా, మీరు, వారు, నవ్వు, ఆవిడ, అది, అవి, ఇవి, మీ, ఈయన, ఈవిడ, ఇది, ఇతను, నీ, నేను, వాళ్ళు, నీగు, ఈమె.

3. అ) కింది వాటిని గమనించండి.

తెల్లగుఱ్ఱం, నాలుగుదిక్కులు, మాయల్లు, అన్నదమ్ములు

- తెల్లగుఱ్ఱం → తెల్ల, గుఱ్ఱం
- నాలుగు దిక్కులు → నాలుగు, దిక్కులు
- మాయల్లు → మా, ఇల్లు
- అన్నదమ్ములు → అన్న, తమ్ముడు

ఇలా అర్థంపంకమైన చిన్న పదాలు కలిపినప్పుడు ఏర్పడే పెద్దమాటనే "పదమాసం" అని అంటారు.

◆ కింది సమాన పదాలను పరిశీలించండి.

- అ) ద్వివిధాలు → రెండు సంఖ్యగల విధాలు
ఆ) త్రిరాత్రులు → మూడు సంఖ్యగల రాత్రులు
ఇ) నాలుగేకరాలు → నాలుగు సంఖ్యగల ఎకరాలు
ఈ) దశదిశలు → పది సంఖ్యగల దిక్కులు
ఉ) ద్వాదశాదిత్యులు → పన్నెండు సంఖ్యగల సూర్యులు

ఈ పదాలన్నింటిలోను కొలుక సంఖ్యే కనబడుతుంది కదూ! ఇలా సంఖ్య పూర్వ పదంగా సూచించే సమాసాన్ని "ద్విగునమాసం" అని అంటారు కదూ!

మీ పాఠాల్లో ఉండే కొన్ని "ద్విగునమాస" పదాలను వెదికి రాయండి.

4. అ) కింది సమాసాలను ఉదాహరణలో చూపించిన విధంగా వివరించండి.

- అ) దశాపకరాలు - పది (సంఖ్యగల) అపకరాలు
ఆ) ఏడు రోజులు _____
ఇ) పది మైళ్ళు _____
ఈ) చతుర్భుజాలు _____
ఉ) రెండు చీమలు _____

ప్రాజెక్టు పని

కింది వానిలో ఒకదాన్ని చేయండి.

- అ) శాస్త్రవేత్తలకు సంబంధించిన పత్రికలో వచ్చిన అంశాలను కొన్ని సేకరించండి. అచ్చంగా తయారుచేయండి.
ఆ) కొందరు శాస్త్రవేత్తల పేర్లను వారు కనిపెట్టిన అంశాలను సేకరించి పట్టిక తయారుచేయండి.

నేనివి చేయగలనా..?

1. ఒక సైన్సు అంశం గురించి మాట్లాడగలను.	జెను / కాదు
2. పర్యావరణం గురించి, ఉష్ణగ్రహాలపట్ల కలిగే ప్రయోజనాల గురించి సాంకేతికతలో రాయగలను.	జెను / కాదు
3. పాఠ్యాంశం ధారాళంగా చదవగలను.	జెను / కాదు
4. ఊహించి శాస్త్రీయ అంశాలతో సంభాషణలు రాయగలను.	జెను / కాదు

"మనం చేసే అన్ని పుణ్యాలలోకీ
అత్యంత ఖరీదైనది కాలహరణం."

యానివ్ IV ఉత్తర కుమార ప్రజ్ఞలు పదుపు-అనందించు

దాటుకు పోయినా, దంబాలు కొట్టినా, ఈ మలుకుబడిని ఉపయోగిస్తాం.

ఉత్తరుడు (ఉత్తర కుమారుడు) విరాటరాజు పెత్తెక సుపుత్రుడు. అజ్ఞాతవాన సమయంలో పాండవులు మారు చేపాలతో, మారుపేర్లతో విరాటరాజు కొలువులో తలదాచుకున్నారు. పాండవులు విరాటరాజు కొలువులో ఉండి ఉంటారనే అనుమానంతో కొరవులు విరాటరాజు గోవులను దక్షిణం వైపున ముట్టడించారు. విరాటుడు సైన్యమంతటితో అక్కడికి వెళ్ళాడు.

అంతలో గోపాలకులు వచ్చి, కొరవులు ఉత్తర దిశనుండి వచ్చి గోవులను కొలుకుపోతున్నారని ఉత్తరుడితో మొరపెట్టుకున్నారు.

"ఈన సారథి లేడు, ఉంటేనా, కొరవసేనను చీల్చి చెందాడి, గోవులను కాపాడగలను" అంటూ కోటలోని స్త్రీల ముందు కోతలు కోశాడు ఉత్తరుడు. సారథి లేడనుకోవడం మారుచేపంలో, మారుపేరుతో (సైరంద్రునిగా మారిన పేరుతో) ఉన్న ద్రౌపది విని, భువాన్సులకు సారథ్యం తెలుసునని అతనికి చెప్పింది. "నాలాంటి వీరునకు ఆటపాటలు నేర్చుతూ బతికే ఆ ఆడంగి భువాన్సులా సారథి?" అన్నాడు ఎగతాళిగా ఉత్తరుడు. సైరంద్రు భువాన్సుల సారథ్యాన్ని గూర్చి గొప్పగా పొగిడింది. చివరకు ఒప్పుకుని భువాన్సులను (అర్జునుడిని) సారథిగా నియమించుకొని రథం ఎక్కి యుద్ధానికి వెళ్ళాడు ఉత్తరుడు. అక్కడ శత్రుసేనలోని అతిరథులనూ, మహారథులనూ చూసి వణికిపోయాడు. తనకు భయంగా ఉందనీ రథాన్ని వెనక్కు తిప్పుమనీ భువాన్సులను వేడుకున్నాడు. భువాన్సుల అలా చేయలేదు. ఉత్తరుడు రథం నుండి దూకి పారిపోతూ ఉండగా, భువాన్సుల ఆతడిని పట్టుకొచ్చి సారథిగా ఉండమనీ, తాను యుద్ధం చేస్తాననీ చెప్పాడు.

అప్పటికి పాండవుల అజ్ఞాతవానపు గడువుకూడ పూర్తి అయింది. భువాన్సుల మాటలకు ఉత్తరుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. చేసేదిలేక, భువాన్సులకు సారథ్యం చేయటానికి ఒప్పుకున్నాడు. అప్పుడు భువాన్సుల తాను శమి వృక్షంపై దాచి ఉంచిన గాంధీవాన్ని చూపించి, దాన్ని తీసుకురమ్మని ఉత్తరునికి చెప్పాడు.

శవసలే కచ్చిస్తున్న ఆ గాంధీవాన్ని ముట్టుకోవటానికి ఉత్తరుడు భయపడి వణికిపోయాడు; ఆ గాంధీవాన్ని గురించి భువాన్సుల వివరంగా చెప్పి, తానెవరో చెప్పితేగాని ఉత్తరుడు భువాన్సుల ఎవరో గ్రహించలేకపోయాడు.

అర్జునుని దేవదత్త శంఖం ధ్వనికి ఉత్తరుడు భయపడి స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. భువాన్సుల అతడిని లేపి కూర్చోబెట్టి, యుద్ధం చేసి గెలిచాడు.

అనాది ఉత్తరకుమారుని పేరుతో ఈనాటికీ, మనం ఎందరినో పిలుస్తూనే ఉన్నాం. నిజానికి అకాలంలో ఆ ఉత్తరుడు ఒక్కడే. ఈ కాలంలో ఎందరో ఉత్తర కుమారులు.